

Elekes Ferenc

Jöttem,
hogy
lássalak

Elekes Ferenc

Jöttem, hogy lássalak

Versek

A fedőlapot Elekes Károly tervezte

TARTALOM

Jelentés a letűnt századról s magamról	A nagy csönd
Lehallgatnak	Ágyszélen ülve
Látási viszonyok	Példának okáért
Valahol láttuk egymást	Létminimum
Tisztesség adassék	Nézzétek, úgy jövök
Kis vizek fölött	Uborkát tett el télire
Amikor más gyermek	Görbe szeg
Jobbik nagyapám	Yellowstone
Két lépésnyi melegért	Egy konzervdoboz oldalára
Ha költő, kilép a versből	Filozófia
Én nem tudhatom	Világszerte
Így-úgy	Micsoda elmék!
Válás után	Fölösleges utazások
Sorsnak nevezi	Kólásszabadság
Tömör	Előrehozott válaszok
Modern	Bordásfal
Csak semmi pánik	Svejk
Hírek hervadása	Közgazdaság
Egy tányérból esznek	Svédek
Ezek a nagy dumák...	Új családi kör
Őszi szelek	Másság
El vagyok nyomva	Más lett a világ
Általában	Utcán szomorú asszony
Egy árnyalaton	Megint
Az emberek rosszak	Más választásom
Velem lakik	Sírások
Látod, a sok buta	Így, amikor
Legyetek úrrá	Temetésemről később intézkedem
Hatalom	Hosszú távon
Lóg a borona...	Milyen színű az Isten?
Szegény bodza	Halasztás
Nagyapám lovát eladta	A szép öreg
E nagy sietésben	A légi lány
Ahol élek	A barlanglakó jövődölése
Így múlik el	Sürgős feltámadás
Egy napom profilból	Ketten
Láttam a holnapot	Érdekes
Ikes ige	Zöld
Tojás	Felnőtt tartalom
Uniós követelmények	Bukott lázadó
Sikeres ember	Lék
Ez a Godot is elment	Fénykép
Az ideges szobor	Jöttem, hogy lássalak
Tapasztalatom a kultúráról	Mintha
Nyitott ablakok szemszögéből	Képzelt hintaszék
Talán az őzek	Monogram a mosórongyon
Kisváros	A szerzőről

Jelentés a letűnt századról s magamról

Kifárad minden. Az ízek is kifáradnak, s az illatok is. Kifárad az időjárás, a harangzúgás, az ünnepek is kifáradnak, akár a nyikorgás vagy az unalom. Kifárad a mélység és a magasság, a büszkeség s az alázat. Kifáradnak a kicsi falvak, népek, nagyhatalmak, dallamok, lebegések és szárnyalások. Kifáradnak a zongorák, a kürtök és dobok, kifáradnak a tornyok és gödrök, a bogyók, levelek, hasonlatok, színek, szokások, árnyak és arányok, kifáradnak a dühök és a veszedelmek, a jóság is kifárad, s a lázadás is. A botok és borotvák is kifáradnak, akár a kulcslyuk vagy a csatorna. Persze, az évszakok is kifáradnak, a vasárnapok, vagy az egérfogók, azok is kifáradnak, s a köszönések is. Van úgy, hogy én is kifáradok. Van úgy. Például most.

Lehallgatnak

Nincs semmi új a nap alatt,
eddig is lehallgattak.

Csak most már kötelező,
ezután rád tudnak mutatni
könnyedén, íme, ez ő!

Nincs semmi új a nap alatt,
mert meg sose hallgattak.
Csak most már köteleznek,
hogy hol csaphatnak rád hirtelen,
még azt is te nevezd meg.

Látási viszonyok

Rözsét cipelnek hátukon,
gyermek és asszonyok.
Nehéz kibírni a telet,

de autóból nézve
azt hinné az ember,
ez a téli népviselet.

Pedig

a nyomorúság útjain
jók a látási viszonyok.

Valahol láttuk egymást

Itt van hát ez az új esztendő
készültem rá fegyelmezetten
levágtam körmeim még az este
tudom ilyenkor mi a teendő

hajnalban tiszta ruhát vettem
feleségem nékem kikereste
úgy léptem ki reggel frissen és fessen
hogy kinézetem az Újévnek tesszen
találkoztam is véle a téren
mondtam mi valahol láttuk egymást
én álltam itt tavaly feketében

Tisztesség adassék

Sorok a székykeresztúri iskolához

Úgy nőttünk fel itt,
észrevétlen:
nem volt egy fuvintás
piramis körülöttünk, se tenger,
se márvány obeliszek,
és hajót nem láttunk soha, se nagy hidakat,
és nem jutott nekünk
egy marék sivatag,
arasznyi oázis, pálma,
a megváltott világ, jaj,
messzi volt tőlünk,
fagyos szelekkel söpört
köves útjainkon
csak rozsdás pléhkrisztusok
zörögtek, s kéz nem kötött
babért senkinek.
Úgy nőttünk fel itt,
észrevétlen,
kik jöttünk gyalog egy hajnalon,
hallgatagon a Rez felől,
Firtos felől,
kiket apáink hoztak
meszesszekéren döcögve
holdvilágos éjjel,
úgy nőttünk fel itt,
hogy piramist rakni tanultunk
lóúsztató széky legények
virtusából,
s hűségből obeliszket,
hogy tisztesség adassék őseinknek,
és kemény hidakat vertünk barátságból
és elküldtük első szerelmeknek papírhajóit,
és lett oázisunk az iskola,
ahonnan világmegváltó hittel
indultunk el minden júniusban
fagyos szelekkel söpört
új utak felé és nem tudjuk még,

babérral térünk-e meg,
de visszatérünk,
hogymindenért tisztesség adassék.

Kis vizek fölött

Van, aki szépnek születik,
rózsás arcúnak, pufóknak,
így rendezi a Fönnvaló,
valami okból kifolyólag.

Az ilyenekből hadvezér lesz,
akkor is, ha békeidő van,
kedvét leli az Úr bennük,
ő tudja, mi okból kifolyólag.

Csúnyának születtem én,
ezt úgy mondták meg, utólag,
bele is akartak dobni patakunkba,
érthető okból kifolyólag.

Az ilyenekből nem lesz semmi,
oda se állhatnak mérvadónak,
csökkent szellemük lebeg csak,
kis vizek fölött, elfolyólag.

Amikor más gyermek

Amikor más gyermek
olvasni tanult és számolt,
– hétéves koromban –
nekem már igazi kaszám volt,
ezt eddig nem is mondtam
és hallgattam arról is,
bizony, csökkenté lettem
a rámmért sok dologban.

Hokkedliről nézem
most is a világot,
előveszem a képzelt,
rég konyhaszékem,
amikor kíváncsi vagyok rátok.
Nézzétek el nekem,
ha azt a képzelt széket
ma már meg se találom.

Jobbik nagyapám

Hogy jó ember volt,
annyi bizonyos:
hosszasan nézte mindég
az első hóhullást,
s csak akkor káromkodott,
ha érveiből kifogyott.

Félvak gebéjét
nagy utak után
végigtapogatta,
amikor a hámból kifogott.

Az időjárást újságból
sose nézte. Úgy volt,
kiállott este,
lám mit mond az újhold.

Ha rossz volt a dohány,
azt mondta, háború lesz,
s ha én voltam rossz,
a jövődőt szidta.

Előre tudta a politikát,
s hitte: ha rajta múlna,
úgy elintézné
a világ baját,
mint kilincshez kötött
lógó fogamat.

Nevénél szava több volt.
Alá sem írt ezért
semmiféle listát.

Hogy felvette egy pártkocsi
a sáros úton egyszer,
azóta gyanúsak neki
mind a kommunisták.

Így nézett rám is
egy boros, hosszú éjjel,
míg elkísértem
a csillagok alatt.

Nagyot hallgattunk hazáig.

A kapuban szivarunk összeért.
És jólesett, hogy tudtam:
rossz embertől tüzet
még sose kért.

Két lépésnyi melegért

Látod-e, tél jön megint,
hó-tollát fosztja a szél az égnek,
s a bundás gesztenyeárus
ott simogatja meleg edényét
az utcasarkon.

Valahol elveszett a Nap,
csak az útjavítók tüze ég
forró fekete hengerekben
fortyog a szurok,
s az emberek arra térnek
két lépésnyi melegért...

Van úgy, hogy bennünk is hull a hó.
Hosszú, emberi útjainkon
lobogó, szép szó is van elég,
de vajon a melegéért
lépünk-e mindég közelébb?

Ha költő, kilép a versből

Darabokra szedné szívét,
s széthajigálná
szavaival.
Kívül-belül
borzolja a lét,
mint állat-ösztönt a nyers bőr.
Ír, mert hiszi, hogy élnek a betűk,
de egyszer,
ha költő: kilép a versből...
Az egyik kardot fogott,
pedig tollának csillogása
szebb volt.
A másik robbanó plakátot rajzolt,
verekedett, vagy szónokolt,
mert tudta,
van úgy, hogy olvasni sincs idő.
Ha költő, kilép a versből.

Onnan már vissza
nem vezet az út.

Ki kardot fogott, leszúrták.
Ki öklét rázta, magát ölte meg,
sem plakát, sem ütés, sem a szép szó
nem volt elég.

Ha költő, kilép a versből,
ha költő,
ebbe belehal.

Én nem tudhatom

Amikor egyedül vagyok,
nem teríték asztalt.

Sokat tűnődöm mostanában,
ha egyedül vagyok, s várlak.

Olyankor annyi mindent
kigondolok szélről, esőről, hóról,
s ami még eszembe juttat, mert minket
fűjt, mosott, belepett, vagy jósolt
egymásnak furcsa véletlenekben...

Most hull a hó
tetőre, fára, kőre...
S mert messze vagy,
közénk is.

Mindig van valami közöttünk,
valami hullás,
valami elfelejtés.

Én nem tudhatom,
hogyan boldogul más
a szerelemmel,
de amikor egyedül vagyok,
hosszú, árva esték
csöndjében megérezem: ha túl jó az ember,
sohasem elég rossz ahhoz,
hogyan nagyon szeressék.

Így-úgy

Mint esővíz,
könny,
vagy a bánat;
néha minden
úgy összegyűl –

Nem jó ilyenkor
így,
egyedül –

Válás után

Tavaszt árul a sétatéren
egy síró szemű, görbe néni.

Ringó kocsijából kinyúl a csöppség,
szép anyukáját kérve nézi.

Jó szó is kell az ibolyához:
„Pfű, pfű, jaj, szakasztott az apja!”

Nem sejti senki: hazamegy az asszony,
s az első sétát megsiratja.

Sorsnak nevezi

Az ember jár-kél gyanútlanul,
meghall és meglát dolgokat,
megbotlik, s nem tanul.
Az ember olykor számotvet s keresztet,
ha van benne Isten,
az ember visszanéz, s lám,
ahányszor győzött, annyiszor vesztett.
Értelmét kutatja szónak, tettnek,
társakat keres, s ha befogadják,
úgy él akkor is, mint a kivetettek.
Az ember hányódik,
tegnap ott, ma itt,
az ember gyáván sorsnak nevezi
gyarlóságait.

Tömör

Elém áll,
valamit
int, nekem
mond.
Még mond.
A stílust
ismerem:
Bond.
James
Bond.

Modern

Kompótot eszik a modern költő,
s komputerbe pötyyenti versezetét.
Anyám lúdja is úgy tett,
füvet evett, s az udvarra pötytyentett,
zöldet, persze, hisz nem volt nagy a tét.
Stollwerk-verseket ír a modern költő,
azt hiszi, minden sora jó falat,
míg kihámoznád, mit akar mondani,
fölgyúl a papír a körmöd alatt.

Csak semmi pánik

Őrizzük meg nyugalmunkat,
– királyi többesben biztatom magam –,
csak semmi pánik,
a világot bár nagyon meguntam,
egy kökénybokor éppen most virágzik,
a levelek közt csiga cipeli otthonát,
talán eljut estig a szomszéd házig.

Csak csodálni tudom a lassúságát,
míg elnézem, nem sietek én se,
e nagy nyugalomban reá kell jönnöm,
a sietés volt
életem legfőbb tévedése.

Csak semmi pánik,
biztatom magam: e földön,
nem sürgős semmi sem,
a ráérést, mint kopott kabátot
magamra öltöm, jó így nekem,
ezután bőven lesz időm, talán még arra is,
hogy többször gondoljak reátok...

Hírek hervadása

E verset oly időben írom,
amikor egymást érik
a nemzetközi események:
Hólé-árkaival olvashatóan
most írja alá lemondását
az idei tél,
és meg nem erősített hírek szerint
már megjelentek
a tűzveszélyes fecskék.
Ilyen körülmények között
ideje lenne

valami egészen világos ruhát
viselni, s jó hangulatokkal bélelt,
könnyed közérzetet.
És most már ideje lenne
megtanulni például angolul,
de hát a temetők tele vannak olyanokkal,
kik perfekt tudtak angolul,
ezen az alapon
semmit sem érdemes csinálni,
talán még úszni sem
azokban az állítólagos, áttetsző, kék vizekben.
Erről jut eszembe:
néha azt hiszem, csupán az én ötletem volt
a tavalyi nyár,
ezért nem lett semmi a nagy viráglocsolásból
és származásuk miatt
a fákon aszalódtak a szilvák.
Nekem azért könnyű:
sokféle példát tudnék felhozni
erre-arra, mert olykor meghallgatom
az öregeket,
kik bor mellett mindig mesélnek nekem
egy kiadós történetet,
persze, háborúról, hadifogságról és nőkről,
de ezekből semmi sem igaz,
csupán a háború,
a hadifogság,
s a nők.
Fontos, hogy megérezze az ember,
mi az igazság,
amikor a mesék fehér foga villan,
s még ennél is fontosabb, hogy csak a folytatható meséket
higgye el az ember, ugye,
a parittyakő is
elcsöndesül a trombitában, bizony,
a gyermek kinövi a színes ceruzákat,
s valami jövőt kezd szerelni mindjárt,
tessék megindokolni a nyugodt percekét,
hiszen az eső nem csak csapadék
és az időjárás sem lehet pusztán hír,
mert nincs hervadása.
Nem csak a jövő,
a múlt is csupa meglepetés,
de kitalált tojáson nem ül meg a tyúk,
hát beszéljünk végre érthetően
e percben:
versem oly időben írom, amikor ideje lenne
valami egészen világos ruhát viselni,
s jó hangulatokkal bélelt,
könnyed közérzetet

Egy tényérből esznek

A gyermek meg sem született még,
már vitatták, milyen és hány neve legyen,
előbb a prófétákkal kezdték,
Máté, Márk, Lukács, vagy János?
Az első nem lehet, annak neve szégyen,
szimpla adószedő volt ő,
mégcsak nem is költő,
a többi se különb, próféta valahány,
szerencse, hogy nem lesz leány,
mert hívhatnák úgy is, Izolda,
mintha egy császár csemetéje volna,
lenne szép telefonja, LG-s,
de elkapná őt is egyszer
az üzletszerű kéjelgés,
így tanakodtak, a névnapokat
sorra vették,
pedig a gyermek meg sem született még,
Izidor, Botond, vagy Alpár?
ebben a gondban telt el a nyár,
vagy egyszerűen Lévi
legyen a neve néki,
gyűjtöttek nevet, jó sokat,
fogadtak pénzért jószokat,
abban maradtak végül,
egy nem elég, se kettő, nem divat,
adnak a gyermeknek három nevet,
legalább ebben
ne szűkölködjék, ha csak lehet,
tőlük még más is példát vehet,
Izidor Botond Alpár, ennyit leszögeztek,
amikor megszólalt a jövendő nagypapa:
ki érti ezt meg,
mind a hárman egy tényérből esznek...

Ezek a nagy dumák...

...hogymenni kell, előre, messze,
hogymondotta Endrénk,
értől az oceánig, persze,
a célba mért nem mennénk,
láttam az óceánt, de meggyet,
azt nem találtam ott, csak
sok csigát, föl is vettem egyet,
a víz szemembe loccsant,

a cél eltűnt a láthatáron,
jaj, ezek a nagy dumák,
menni, eljutni minden áron,
csoda, hogy meg nem unják,
láttam a tengert, célom ez volt,
hát csak ennyi az élet,
az út, az szép, a többi egy folt,
de az is semmivé lett.

Őszi szelek

Van olyan könyv,
amit fizikának kereszteltek.
Aki azt írta,
beléltet sokféle elvet.

Azt mondja az egyik:
van a világon fölhajtó erő.
Nem találkoztam vele eddig,
most honnan vegyem elő?

Mert jönnek az őszi szelek,
szükségem lenne rá, vajjon
hol lakik, él-e?
Fölhajthatnám a galléromat véle...

El vagyok nyomva

Már akkor elnyomtak engem,
mielőtt megszülettem. Elnyomtak,
kegyetlenül,
pedig szólhatott volna anyám, lelkem,
a testvéred szerintem
fejeden ül.
Elnyomtak engem aztán
kint, a bábák,
tanúm van reá, meg is haraptam egyiknek
jól a lábát.
Elnyomtak engem az óvodában, mikor még
kicsiny voltam,
erőm sem volt elég,
hogy megdobáljam társaim, csak bögttem,
lent, a porban.
Elnyomtak minden iskolában,
az első padból a hátsóba ültettek
menten engem,
azt mondták, a himnuszot hamisan
énekeltem.

Elnyomtak engem fönt, az egyetemen,
az ösztöndíjam egy szép napon törölték,
pedig piára sem volt elég,
az koholt vád,
hogymintam volna oly sokat, de ők így
indokolták.
A bakaságot hogymintam megússzam, hát
jött egy ötlet,
de mikor odaálltam a bizottság elé meztelen,
félrelöktek.

Elnyomtak engem később is,
mert téved, ki azt hiszi, nekem
munkát adtak,
a semmittevési hivatást én találtam ki,
csak magamnak.
Kiálltam egyszer egy sor elé, kiáltottam,
hé, velünk mi lesz, mert itt vagyunk mind,
elnyomottak!
Kik mögöttem álltak, éljeneztek, de jobbat
ők se mondtak.

A parlamentben is el voltam nyomva,
pedig a szót meg nem vontam
soha másról,
hagytam, hogymintam meg más is, ne csak én,
elnyomásból...

Általában

Koldus-barátom láttán

Általában jól mennek a dolgok:

szép a város, hibát találni nehéz,
itt-ott esetleg egy-két szürke foltot
látni, ha az ember kicsit lenéz,
mondjuk azok közé, kik ottan
tipegnek a túlsó parton, ezernyi
bajjal megrakottan,

a túlsó parton így volt ez mindég,
azt hiszem, így van ezer éve,
messziről látni, mint ég
a talpuk vöröslő parázson,
táncolnak kényszerű zenére,
olykor kacagva máson,

általában jól mennek a dolgok:

nagy a fényesség késő este is
nyitva a boltok,
vehetnél valami kekszet
ki ott topogsz a túlsó parton,
s lesed, mások mit esznek,
forró-e kezükben a hotdog,
lehetnél sokkal boldogabb,
ha figyelnéd inkább a statisztikát,
száz közül csupán mi ketten
vagyunk, kik nem vészeljük át
a mai napot, vidáman, könnyeden,
száz közül mi, ketten, jók a számok,
általában jól mennek a dolgok:
van, aki énekel, ha részeg,
s úgy tesz, mint aki boldog,
legjobb, ha lábam elé nézek,
míg lépni tudok egyáltalán,
de mostanában inkább megállok,
árnyékom nézem a házak falán,
általában jól mennek a dolgok...

Egy árnyalaton

Attól kell tartanom,
minden csak tartalom
és forma.

Részemről kész a láttelep:
a világ mindenütt
egyforma.

Van, aki sosem lát telet,
de azért tudja,
a toronytetőn
fekete a csóka.

Festő bőrébe bújva
valahogy átnyáralom
az utolsó telet,
sapkát
teszek, jó meleget,
csak hát
még tűnődöm egy árnyalaton.

Az emberek rosszak

Barátnak tekintem,
lám, most is figyelmeztet:
lenne mit szorozzak, osszak,
ő arra reájött, még a sitten,
nem a kutyák, az emberek rosszak,
tegnap is tanúja volt, a hátam mögött
rólam imígyen társalogtak:
– Ennek a Fricinek mi baja?
– Annak?
Már semmi, talán csak napjai
vannak...
És mentek is tovább, mosolyogva.

Barátnak tekintem,
miért ne, olyan őszinte hozzám,
az emberek rosszak, nem ő,
erre reájött, még a sitten,
mert ott is ő volt a menő,
a híreket neki tálcán hozták,
rosszak az emberek, persze,
egyedül én vagyok jó, többen is
mondták,
de hogy el ne felejtse,
legjobb, ha fizetek neki féldeci
vodkát.

Velem lakik

Mindenben a rosszat látom.
Csak abban nem, ami sajátom.
A mindenben valahol ott vagyok én is,
velem lakik a tévedés is.

Látod, a sok buta

muskátli is jött volna velem,
miért is jönnének velem ők,
a nagy fölthajtást nem kedvelem,
krizantém-erdők a temetők,
vár a sok özvegy galagonya,
végig az úton, s a berkenye
bokor int, ha jön az alkonya,
nincs semmi baj, ott van a menyé,
a pettyes kökény, jöhet a tél,
zöld a boróka, a borostyán,
egyedül csak a hó lesz fehér,
s e néhány apró bogyó talán.

Legyetek úrrá

*(Zsoltáros sorok
egy nagyképű
ismerőshöz,
ki gróf, vagy ilyesmi.)*

Csupán egy foknyit
fordult a világ,
ti máris fölhúztátok
a kockás zoknit,
előkerültek sorra
a szép kutyabőrök
és mutogattok,
kik voltak az ősök,
büszkén soroljátok,
hány kastélyotok volt még
a hetedik határban,
hogyan tudja meg a pór nép
és panaszkodtok a rút
sorsotok miatt,
felrúgni barátságot
nem kimélték már sarut,
kényes járásotok
nézem, csoda, hogy
nem estek hanyatt,
tudnotok kéne,
mi elmúlt, nem elég ok
a dicsőségre,
lehetek gavallérok
legalább, végre,
bőkézzel szórjátok rám
a megvetésetek,
legyetek úrrá,
kik úrból lettetek.

Hatalom

Mert fontos lehet az ember
akkor is, ha nem függ tőle senki.
E hatalomhoz elég, ha egy-két
semmiséget ráér észrevenni.
Például azt, hogy kényelmetlenül
ülnek fönny, a drótokon a fecskék

Lóg a borona...

Lóg a borona,
pedig kapaszkodna –
Hánykolódó, nagy kövek
gurultak róla nyugalomba.
S a járom, a járom,
póktanya immár:
lehámlott róla sok cifra festék
és régi nyikorgás –
Lóg a borona,
pedig kapaszkodna,
bűrök és bodza
illata leng az időben
öröktől fogva.

Szegény bodza

Ezek a nagy vesszőzések,
midőn a szél verte a fákat,
házról házra járva,
végigfutott az utakon, csak
a körforgalomban lassított,
előre mondta minden rádió,
micsoda szél jó, s eső,
hozott husángot, mert hol pár dió
maradt, rá azt emelte,
így büntetett meg engem is
s a szegény bodzát,
ki meg sem érdemelte.

Nagyapám lovát eladta

Jeszenyin modorában

Csak ment a hóhullásban,
ment egész éjjel,
vitte szép lovát, hogy eladja,
a balavásári piacon,
nem nézett széjjel,
eladta szép lovát
a legelső vevőnek.

Nagy kupec volt az öreg,
úgy számolta pénzét
elfordulva,
hogymások ne nézzék.

Indultak is haza, hárman,
a ló, ő és a vevő,
egy faluból jöttek, de a lovat
már más vezette, nem ő.

Nagy kupec volt az öreg,
mondják,
a ló árát hazáig
ketten mind elitták.

De azt is mondják, másnap
eltűnt a ló, s azóta valahol messze,
havas mezőkön vágat.

E nagy sietésben

Hogy a mogyoró pontosan mikor érik,
arról bölcsen hallgat a vekker.
Ne nézd az órát!
A pontos időt bemondja minden rádió.
Félek:
e nagy sietésben
soha nem tartjuk meg
ezt a percet.

Ahol élek

Itt vagyok most, fönt, valahol a magasban,
– ahol állítólag a haza is van –,
az út, amelyen jártam eddig,
lassan kicsúszott alólam,

nem jó a levegő itt, fönt, a magasban,
– ahol állítólag a haza is van –,
ellátni innen egészen Pestig,
csak nézem, hogy mit néznek,

nem látok semmit, ami vonzana,
pedig állítólag itt van a haza,
csak itt, valahol a magasban.

Így múlik el

Csiki László halálára

Így múlik el minden.
ki él még, csak átszól valakinek:
szinte nem is hittem,
hogy elment ő is, csak átszól,
ameddig van, akinek.

Így múlik el minden.
ki él még, azt is számontartja,
mikor görbült meg egyszer
a másik hajszála,
mi bántotta lelkét, mi marta.

Így múlik el minden.
Csak jön a hír lassún, vagy sebesen,
aztán eltűnődünk,
azon, mit reánk hagyott:
szép napokon és fájó sebeken.

Egy napom profilból

Elment ez a nap,
Nem történt semmi ezalatt.

Gondoltam, írok egy verset legalább,
Feleletképpen, nem egyébért,
Mert kérdezték tőlem a minap, hát
A versekkel mi van te, Frici,
Mondtam, mi legyen, semmi,
Nagypali kérdezte, épp hozta a könyvemet vissza
A kiadótól, kiadatlan, azt üzenik,
Jól írsz, de add ki te magad.

Elment ez a nap,
Nem történt semmi ezalatt.

Gondoltam, írok egy verset legalább,
Feleletképpen, nem egyébért,
Mert kérdezték tőlem a minap, hát
Irodalmilag hová sorolom magam,
Mondtam, hová sorolnám, sehová,
Háziorvosom kérdezte, Erika, csak csodálkozott,
Hogy élek még, gondolta, nem árt
Ha utoljára megméri még a pulzusom.

Elment ez a nap,
Nem történt semmi ezalatt.

Láttam a holnapot

Láttam a holnapot,
húszéves lehetett, ép, erős,
nem volt még gyáva, se hős,
időnkint köpött jó nagyot,
megcélozva egy fényes cölöpöt,
ment az utcán azzal a lépéssel,

amit apjától örökölt,
föl nem fogható ép ésszel,
miért és merre megy,
vállán nagy táska ringott,
abból árulta a bingót.

Ikes ige

Csak állok csöndben
e szalicil-őszben,
nagy eltevések idején,
csak állok csöndben
a bevásárló központ udvarán,
hogy is kerültem ide én,

ott bent nem tudják, mi fán
terem a celofán,
a mű-melegben nem számít,
jön-e a tél,
vagy késik-e,
javítás miatt teljes szélességben
le van zárva az út, maholnap
be sem teheti lábát ide
ikes ige.

Tojás

Pecsét a tojáson,
friss a tojás,
írja a dátum,
nincs nekem semmi
kifogásom,
fel is töröm, ímmel-
ámmal, ezüstözött
kanállal, kibékülök
a koleszterinnek,
pedig tudom,
e kiskanállal
sírom ásom.

Uniós követelmények

Tekintettel arra, hogy bevett szokás
minden tájon a meghalás,
korunkhoz illő, nyomós okkal
nekem is engedélyezett,

persze, betartva a követelményeket,
előbb kezet mosok védjegyes porokkal,
majd állítható ágyba fekszem,
miután eldobtam a cigarettát,
mert nagy hangsúlyt helyezek
a nemdohányzók védelmére,
s azt a furcsa formájú szilvát
ellököm magamtól, mely esetleg
összenyomva a jóerkölcsbe ütközik,
ha az eu nagyon akarja,
manapság nem lehet tudni,
kinek meddig ér a karja,
gondoltam arra is, előbb bevallom,
a spanyol bikának drukoltam
mindég, amikor azt a vörös posztót
elővették, néhány embert ki nem állhatok,
egészen pontosan, nem tolerálok,
mert szerintem rosszabbak ők,
mint az állatok, bár leszögezték az elején,
az eu-s támogatás két dollár per nap,
per tehén,
persze, én
azért márkatudatos vagyok, sajnos,
kissé érzékeny is, mert
láthatta jól, aki ismert,
anyagi helyzetem hepehupás,
kiszámíthatatlan,
sokszor nem nézem, meddig ér a paplan,
ismert tény,
tudnék rajzolni valami szépet magamról
is, mert én
leszoktam rég az ittas vezetésről,
betartok minden számozott szabályt,
ha tudom, megnyomták a gombot,
esetleg az okoz néha gondot,
ha egy papír nem lett aláírva, kizárólag
elektronikus nyugtát követelek
az orvostól is, ki által halálom
meg lesz állapítva,
hadd rágja őt a méreg,
e csúnya mondatok miatt,
engem is olykor esz meg,
amikor látom
a nagy plakáton
az ember csupán illusztráció,
hogyan lássák, ő egy vevő,
az érdekorientált világ célkeresztjén,
tessék? Hogy engem mit érdekel,
ha úgyméghalok,
panasszal mit érek el?

Hát semmit, mindez csupán egy ének,
búcsúdal arról, milyen szépek
az uniós követelmények,
tudom, az voltam itt, a földön, vendég,
de azért még visszaszólók,
a spanyol bikának drukoltam mindég.

Sikeres ember

Az lettem, bizony, sikeres ember,
egy kicsit srégen,
de sikerrel keltem át
a zebrán,
rendőr s köztem kissé
felhős a viszony,
de most az egyszer nem
nézett rám,
hagyta, hogy menjek,
úgy, srégen,
mint szoktam,
ifjú koromban, régen,
felelőtlen, de most már
úgy megyek át a zebrán,
mint egy
közömbös entellektüel,
mindegy,
hogyan az autó hol, s kit üt el.

Ez a Godot is elment

Maguk nem látták?
Nem is tudják, hogy itt járt?
Azt sem, hogy elment?

Elment bizony. El. Ez a Godot.
Pedig mennyire vártuk!
Úgy ment el, szóval.

Még csak nem is köszönt.
Észre sem vett minket.
Ez a Godot...

Hát hogy lehet így menni el?
Tudhatta jól,
őt vártuk szüntelen...

Az ideges szobor

Csak tekints reám,
úgy, elmenőben,
nincs, amit nézni rajtam,
nyújtsd a kezed, hogy
eltaszíthassam magamtól,
kérdézz valamit, hogy legyen
amire ne válaszoljak,
szólj hozzám, hogy
ne figyeljek oda,
felejts el engem, hogy
jussak eszedbe néha,
hagyjál el engem, hogy
futhassak utánad,
ne hagyj el engem,
kivel veszekednék,
legyél vidám, hogy
kedved elronthassam,
ne vedd el a kedvem,
ha bánatos vagyok,
különben is, mit vársz
egy ideges szobortól?

Tapasztalatom a kultúráról

Kultúra nélkül az ember
állítólag hitvány, durva és
faragatlan.
Nem hiszek én semmi fényes
vakolatban.

Olvastam halomnyi
sok szép könyvet,
mondták, általuk lesz a lelkem
tisztább, könnyebb.

Vagyok úgy,
sírni is tudnék egy verstől,
befelé, persze, ha
lenne könnyem.

Ravaszabb, az lettem a
kultúráról,
csak a közeli almát szakítom
le a fáról.

És ott van a tegnapi eset:
le nem hajoltam volna, nem én,
hogy fölvegyek a földről egy sebzett,
kis cinegét.

Nyitott ablakok szemszögéből

Nézem az elmenő nyarat
nyitott ablakok szemszögéből,
hajnaltájt ellibben itt
valami friss levegő,
vissza nem tekint, úgy megy el,
nézem az elmenő nyarat
tetők, kupáscserepek, kémények
felől, a ház ki se hült reggelig,
a csigák szerint fényes
az út, amerre jártak,
füvek hajladoztak
teljesen hiábavalóan,
senki észre sem vette,
a létrák belefáradtak
az álldogálásba, ezért
támaszkodtak neki a falaknak,
víz locsogott, volt úgy,
spriccelt is, mert
látta, valaki kedvét
leli benne,
időnként egykedvűen
szél fújdogált valamerről,
inget, hófehér blúzokat
nem lobogtatott, csak
ottfelejtett, tépett plakátot,
a bogarak ki sem fogynak
a panaszkodásból, sokan
nem néznek a lábuk elé,
akár a ludak nyaka, megnyúlt
a pertli a hozentrágban,
földig hajoltak termő
ágak az utak martjain, por
lepte be az érett szilvát,
hiába koppant az alma, dió, majd
hoznak mást helyettük
messziről,
lesz minden
a nikkeles kosárban tél idején is,
mikor egy sárga
kicsi pénzért tied lehet
a romlott erkölcsű tolókocsi,

nézem az elmenő nyarat
a magam szemszögéből,

sárga levelek hullanak
cipőmre, jönnek a sívó,
nyugtalan szelek, de
nem látni sehol egy árva
szélkakast a házak
tetején.

Talán az őzek

Nézem az apró falvakat,
ahogy a házak fogynak,
itt-ott még hull a vakolat,
nem kérdi senki, hogy vagy.

Kitántorogtak mindenünnen,
úgy mentek el innen,
vitték fél kézzel mindenünket,
vitték oda, hol mindenből több van,
cifrább a gomb az ingen,
olykor csörren a pénz a kalapban,
de egyéb nem jár ingyen.

Lassan egy nemzet így fogy el,
néhány öreg, s talán az őzek
nézik félve, nagy szemekkel,
nem maradt senki őrizőnek.

Kisváros

Tegnap megállít az utcán valaki,
azt mondja, meghív egy kis álldogálásra,
ide, a kultúrsarokra, a fa alá, hol
van egy kis árnyék, mondom, jó, épp
meg akartam állani én is, csak éppen
viccet ne mondjon, arra kértem, nehezen
egyezett bele, mert ő vicces ember,
tisztázzuk, hogyan is állunk
egészségileg, egészen jól állunk
mind a ketten itt a kultúrsarkon,
hol van egy kis árnyék, meséli aztán,
hogy ő reájött, mi az alapja
a társadalomnak, szerinte két
hatalmas oszlopon nyugszik a társadalom, az egyik a spenót,
a másik a spiné, mert ugye
enni kell előbb, s csak utána

van kedve az embernek
szétnézni maga körül, ma ünnep
van éppen, ilyenkor ugye át
szokták adni az állami kitüntetésekét,
ne porosodjanak ott a
fiókban, legjobb, ha minden nap
megeszünk egy almát az angolok
szerint, mert kidobja az orvosokat
a családból az alma, olyan
nagy az ő hatalma, de még
jobb, ha célozni is tudunk
vele, mondom, azért ne éppen
innen célozzunk, a kultúrsarokról,
hol van egy kis árnyék,
mert jőni talál valaki errefelé, majd
mehetünk DNS-vizsgálatra mind
a ketten, hogy kiderítsék,
melyikünk követte el a csúnya
tettet, ússzuk meg valahogy
ezt a napot, az újság szerint
holnaptól változik
az időjárás, csupa árnyék
lesz mindenfelé, vehetünk
valami melegebb ruhát
magunkra, mert jönnek
a hitvány, locspocs idők.

A nagy csönd

Milyen szépen jött be hozzám
ezen a hajnalon a Csönd,
puhán jött, tapintatosan, mint
aki nem akar zavarni,
lábujjhegyen jött, kis ujját
odatette a szája elé, lassan
lépegetett felém, föltűnés
nélkül, hogy is mondják,
amikor így jön valaki,
lopódzva szinte, de
nem tétovázva, andalgott
talán, hozzá sem ért
a kilincshez, nem is sejtem,
miképpen tudott bejönni
a becsukott ajtón,
semmi zörrenés a záron,
lába sem érte a földet,
nem botlott bele az
ajtónál felejtett cipőmbé,

helyén maradt az üres
váza is, amelybe valami
virágot akartam tenni
néhány hónappal ezelőtt, csak
kiment a fejemből, most
itt áll előttem mosolyogva,
nézzük egymást
zavartan, mondanám, fogadjon
örökbe engem, törődjék
velem, mert éppen
elárvultam a nagy
várakozásban, nem jó
a bizonytalanság, már
nem hiszek abban, hogy
jöhet valami más
moccanás, amiért
érdemes lenne megöntözni
a hervadó violát.

Ágyszélen ülve

Nem kell sietnem loholva,
cipőfűzőm, s más, ilyen fontos
gondom-bajom mind megoldva...

Ágyszélen ülök, mint az a bogár,
aki ma mélyen meghatott,
mozdulatlanságba menekül,
ha észrevesz egy gyanús mozdulatot.

Úgy vagyok én is. Hallgatok
lány zenét,
viselem reádhullatott pillantásom
szégyenét.

Nincs érzésem a boldogsághoz.
A szerencse is, ha jön, féltőn
hiába szorít magához,
a vasárnapot megbánom hétfőn.

Nem nekem való ez az ágy,
a ház, a város, az ország sem nekem való,
s ez a világ se már, ez az itteni,
pedig hogy sietnek sokan,
hitvány sorsuk fényesíteni!

Példának okáért

Nem dobja el a csikket,
elejti inkább, szándékosan.
És megy tovább, tisztán, erkölcsileg.
Példának okáért.

Mert így ejtenek el téged is,
véletlenül, de szándékosan.
És mennek tovább, tisztán, erkölcsileg.
Példának okáért.

Létminimum

Szomszédom portréja

Magánember.
Elindul reggel
perecért.
Estig, ha el nem ütik,
hazaér.
Nem látom soha
elkeseredve,
már a búslakodáshoz
sincs neki kedve,
alig él.
Ha süt a nap, árnyéka
falig ér.
Olykor fölnéz a magasba,
csodálkozik, hogy e mozdulatért
valaki nem rúgja hasba.

Nézzétek, úgy jövök

Nézzétek, úgy jövök,
csatakosan,
mintha a világ bajával
lett volna dolgom,
az az igazság, sokszor
le kellett hajolnom,
mert örök
problémámmal,
a cipőfűzőmmel bajmolódtam,
többé nem teszem ki a lábam
Európából, pedig jó lenne már
a friss levegő, el kellene menni
innen,

az erők közül, hol elázott zászlók
suhintanak felém, hízott,
pirosló arcokba ütközöm,
s érzem,
közöny borít be egészen,
kibújni nem tudok alóla,

úgy kellene elmenni, szépen,
mint ahogy a hidegbe kitett
mosott ruhákról a vízcsepp
hull alá csöndben a hora.

Uborkát tett el télire

Milyen szép idő van,
néhány játékos, ártatlan felhő
sétál csupán az égen,
milyen szép temetésem lenne most,
eljönnének idegenek is talán,
a szomszéd faluból,
semmi sár az utakon,
semmi havas eső, ilyesmi,
mennyit panaszkodtak a népek,
régi temetések idején,
hogyan cipőjük talpára rátapadt
a sárga temetői sár,
s hogy köhögtek egész héten át
a múltkori temetés után,
igaz, a pap is hibás volt azért,
minek kell annyit beszélni
hitvány időben, bezzeg,
amikor szép idő volt,
sietett ő is haza,
persze, hogy hibás volt,
mondták többen is,
régi temetések idején,
milyen szép idő van,
néhány játékos, ártatlan felhő
sétál csupán az égen,
milyen szép temetésem lenne most,
elkísérhetnének passzióból is,
annyi séta senkinek nem árt,
talán akadna egy-két rokon,
ki megdicsérne engem,
mekkora okosság volt bennem,
hogyan megválasztottam
temetésem napját,
másokra gondoltam,
midőn kitűztem ezt a szép napot,

ha már élni nem tudott másokért,
tette nagy volt a meghalásban,
milyen szép idő van,
néhány játékos, ártatlan felhő
sétál csupán az égen,
milyen szép temetésem lenne most,
de lám, nincs szerencsém,
mint annyiszor,
elszalasztom ezt a szép napot,
telefonált anyám,
uborkát tett el télire.

Görbe szeg

Levelem nem jött,
nem jött levelem.

Tudom, ha üres a láda,
mi van emögött,
kimentem a garanciából,
nem számolnak velem.

Ilyen a vénség,
a vénség ilyen:

görbe szeg,
eldobná az ember,
de nézi még, amit az emlék
körbe szeg.

Yellowstone

Yellowstone parkjában
emlékszem, egyszer
egy nagy fánál megálltam,
gondoltam, ha már itt vagyok,
nekitámasztom a hátam.

Képzeletben elnéztem innen
a Bucsín-tetőig, s tovább,
míg mások vitatták
a faóriás korát.

Nem szóltam közbe,
nem volt itt senki
nálamnál ostobább,
arra gondoltam éppen,

fából is születnek nagyok,
törekvők,
nálunk
belőlük készülnek
a teknők.

Egy konzervdoboz oldalára

Eldobjam-e,
vagy írd rá előbb egy pár sort?

Verset ne írd, nincs kinek,
– így biztatom magam –,
őrizgesd még azt a kicsi lázat,
ne lelkesedj, nincs híved,
eladták rég a hazádat,
hiába mondják, ez a föld,
mely ápol s eltakar,
ne szokd meg, milyen az alázat.

Akár e konzervdoboz,
a demokrácia
rég kiment a garanciából,
valaki majd eltakar, hogy ne lásson,
csak az nincs, ki bajodban ápol.

Filozófia

Az égvilágon a minden,
s a semmi az égvilágon
ott fönn és itt lenn,
rokonok valamilyen ágon.

Mit hoz a szél és mit visz el,
marad-e lábnyom?
Piciny pecsétet csak visel,
amit az idő rányom...

Világszerte

Ha szomorú vagyok,
világszerte vagyok szomorú,
nem helyileg, itt-ott,
s bizonytalanul,
mint a záporok.

Ha szomorú vagyok,
nem vagyok magamnak ura,
hiába röpít magasba,
mit rámtukmálnak,
a kultúra.

Micsoda elmék!

Lászlóffy Aladár emlékére

Föl-alá jár az emberiség,
hátratett kézzel, mint aki fontos,
oda se figyel soha, mi ég,
mi fordul meg gyönyörű agyakban,
Istenem, micsoda elmék
járnak közöttünk mindég,
akárcsak pont most,
amikor jobban tenném,
ha a csöndesekre figyelnék,
az árnyékban maradókra,
Istenem, micsoda elmék
roppannak össze hirtelen,
ha jön valami balga óra,
illene talán legalább intenem,
ha valaki nem venné észre:
egy világ csúszik ki alóla,
szólnom kellene, lennék eretnek,
bocsássuk meg neki,
hisz nem tudja, kit is temetnek.

Fölösleges utazások

Nézem az apró gyermeket,
kit szülei cipelnek erre-arra,
hogy lásson a világból eleget,
ő pedig inkább maradna,
hogy belelépjen az első pocsolyába.

Én hurcoltam saját magam,
hogy ne ott legyek, ahol vagyok,
gyermek lakott bennem, de nem maradtam,
úgy tettem, mint azok a nagyok.

A szabadságnak szobra vonzott,
úgy tűnt, épp akkor éli leánykorát,
nem messze tőle azt vizsgálták,
egy öregasszony, amit hozott,
az aranyának súlya mennyi s hány karát.

Fölmentem a két torony tetejére,
hogy lássam, milyen onnan
lent az aszfalt, ahol voltam,
mondták, épp az imént járt itt valaki,
a földön találták, holtan.

A Niagarát jóformán nem is láttam,
pedig ott zúgott előttem,
csodálni nem volt időm,
képeslapot írtam anyámnak.

Álltam hosszan a ködös óceánnál,
átnéztem a híres Alcatrazba,
ahol a tömlőc szigorú fegyőre
sétált, reám is szólhatott volna,
uram, ön még szabad, egyelőre.

Felfogni ma sem tudom,
miért kellett átmennem a Goldengéten,
s útrakelni újra,
még azon a héten.

Voltam fönt, a sarkhoz közel,
kíváncsi voltam, miféle ember
a lappok lappja,
bár sejthettem volna,
elfújná a szél, ha lenne kalapja.

Elmentem délre, a ferde toronyhoz,
pedig tudtam én, jó előre,
ferdeségért nem kell messze menni,
a gagyi tetőn ha lesétálok,
kettőt is láthatok belőle.

Lassan felejttem megbánt útjaim,
volt úgy, azt mondtam, ez már sok,
másra hagyom a távolságot,
így maradtak félbe a régi utazások.

Engem csak a menés érdekelt,
a sok járással semmit nem értem el,
belefáradtam nagyon a világba,
a magamfajta többet nem érdemel.

Kólásszabadság

Hát ilyen a világ, befejezetlen ház,
épület, örökké pirosban,
vöröslenek a téglák, egy se ép,
tető még lenne valahogy,
de hullófélben a kupáscserép,
s az alap is mindig lerogy.

A szabadság is úgy van, pirosban,
pedig mehetsz, amerre a szem ellát,
ha nincs maradásod a honban,
útközben vehetsz magadnak kólát,
legjobb annak, ki vissza se néz,
csupán a feledés,
mi kulcsrakész.

Előrehozott válaszok

Nézd, Uram, tisztázzunk egy dolgot:
rajtad kívül én mást nem imádtam,
lett volna köröttem sok szép alak,
de téged én választottalak.

Faragott képet nem csináltam,
se szobrot, se ahhoz hasonlót,
nem díszítettem házam ilyen ékkel,
mert ugye, ahhoz tehetség kell.

Nevedet sokszor számra vettem,
kihez is folyamodtam volna,
jöttek hitvány nyarak és telek,
valamire örökké kértelek.

Egy életen át munkálkodtam,
még ünnepnapon sem pihentem,
végeztem csak saját dolgaim,
amitől a törvény óva int.

Tiszteltem apámat s anyámat,
bár az meglehet, nem eléggé,
anyám most is vár reám nagyon,
hogyan lássuk egymást minden szombaton.

Nem öltem még, de sose késő,
van úgy, roppant bánatos vagyok,
tűnődöm épp, s egy légy ha zaklat,
nem állom meg, oda ne csapjak.

A paráznasággal fölhagytam rég,
amúgyis van bajom most elég,
az ember minden jóból kivásik,
reá se néz, ha jön egy másik.

Bevallom, lopni azért loptam,
de szégyenkezve és titokban,
mégis, többször megloptak engem,
ez sokszor föl is merült bennem.

Barátok ellen nem tanúskodtam,
csak sértegettem őket oktalan,
különben is oly kevesen voltak
azokra gondolok, kik ma holtak.

Más feleségével nem törődtem,
megesett, sajnos, az enyémmel se,
hogyan is kívántam volna ökrét,
mi érdekelt, csak az öröklét.

Bordásfal

Na jó, az ember megszületik,
ha úgy adódik,
esetleg ordít egy kicsit,
körülnéz, mit fog keresni itt,

na jó, az ember felnő valahogy,
nem baj, ha kissé maszatos,
kinövi az iskolát, s vidáman hagyja ott
a vásott, tintás fapadot,

na jó, az ember kicsípi magát, majd
úgy megy át a zebrán, mint ki nem lát,
legyint, ha más előtte áthajt,

na jó, az ember valamit kitalál,
mikor még azt sem tudja, mi az,
csak hiszi, hogy épp spanyolviasz,

na jó, az ember megfizeti, mit kér a végzet,
ki ügyes, zsebrevágja bérét
a munkának, mit el se végzett,

na jó, az ember vállalja sorsát,
bármi kiüthet balul
ha reászakad az önállóság,
mindig akad, ki jobban tud angolul,

na jó, az ember azt mondja, megérte
átlépni sok balga törvényt,
mit balgák hoztak, mondván, érte,

na jó, az ember sokszor zúgolódik,
túl apró betűkkel írták a szabályt
legalul, a papíron, mi lóg itt,
ugye, a hatóság is lódít,

na jó, az ember sok mindent felad,
nem veszi meg a bordásfalat,
mindegy, mennyi most az ára,
örül, ha fölmászhat vánkosára.

Svejk

Hasek, ha látná, mivel foglalkozom,
Svejkről írok verset, ütöm laptopom,
mely ezüst színű és kávéfoltos
(nem így adta volt át nekem a boltos,)

azt mondaná, engem ez nem zavar,
különben se számít az a kis piszok,
én ki szoktam mondani, hogy légyszar,
a semmit cifrázni, nincsen semmi ok.

Amikor jó történetre vágyom,
hát jön ez a Svejk, leül ide, mellém,
mondom, nincsen új az égvilágon,
csak annyi, hogy az adót megemelték.

A hokkedlit is meg kell adózni,
válaszolná, akkor is, ha ósdi,
mert ha nem, úgy elfogy az impérium,
mint kocsmában a jó sör, a bor, a rum.

Nem mondom, világjárt ember volnék,
megfordultam sok vidéken, nem egyszer,
ott is talán, ahol még ő se volt még,
Long Beachben, például, hol zúg a tenger,

rengeteg félpucér lány fekszik ott kint,
forró homokban, ezren, hektáronkint,
egy sem mesélte el nekem, hogy hát
ha elhagyták, miképpen is hagyták.

De velem volt a derék katona,
jól állt neki az ő lökötsége,
meg sem kérdeztem tőle én soha,
egyáltalán, volt-e felesége.

Elkezdte, egyszer, volt egy szép vénleány,
talán Ceske Budejovicébe,
épp le akart ülni az ölébe,
szólt neki, lenne meséje még néhány:

lakott a városban egy bús kovács,
ki előbb ács volt, később százados,
arról beszélt ő éjszakákon át,
minden baja a nőktől származott.

Egy dolog biztos, mondta Svejk nekem,
a mi utcánkban élt egy vén szabó,
ő is tudta, mit nekem illene,
a hokkedlire adó szabható,

de annak lába is van, ugye, négy,
egy asztalostól tudom, ki nagy elme,
megadózzák azt is, naív ne légy,
az a hatóság mellékjövedelme.

Kész pofátlanság olyankor halni meg,
mondta egyszer jó tábori papunk,
mikor az ember nagy bajjal alszik el,
könnyű nekünk, mert nincs is paplanunk.

A végén minden csak rosszra fordul,
egy szenes ember élt házunk mellett,
ő mesélte el, reám is mordult,
minden vagyona egyszer csak ellett,

két tartásdíjat fizetett, úgy, ahogy,
így mondta ő, fölkapik az állam,
nekem is meg kell élnem valahogy,
rajtam kívül ott van még az állam.

És élt egy ember, Prága közepén,
csak üldögélt a kockás köveken,
szomorú volt, mesélni kezdtem én,
hogy nálunk járt egy furcsa jövevény...

Persze, nem járt, kitaláltam én ezt,
azokon a szép, kockás köveken,
mesék nélkül nem élet az élet,
egyszer egy káplár belénk lövetett...

Közgazdaság

Találkoztunk egy napos délelőtt,
nem volt az arcán semmi bánat,
mint máskor, most is megismertem őt,
egy banknak fordítottunk hátat.

Azt mondja, végre, itt a válság:
zsebében lapult egy árva százaz,
de sehogy sem találta társát,
hát lelépett, ugye, ő se házaz.

Csak ez a válság segít ma rajta,
olyan, akár egy köztársaság,
karonfogja azt, ki szegény fajta,
ne szégyellje magát legalább.

Büszkén állhat itt, nem nézik le őt,
a bank küszöbét nem lépte át,
csak régen, vendéglő volt azelőtt,
mértek ott mást is, nem csak teát.

És mondta még, milyen nevetséges,
nézni ezt a betojt világot,
az ő társasága, az a népes,
kacagni tud, ha pénzt se látott.

Szinte meg is győzött, szép és mázas
igazával, jó vagyok, nemes,
adhatok egy bankjegyet, ne százast,
azt fölváltani se érdemes.

Svédek

Messze ment barátom mondja,
küldjek verset, ha vannak benne svédek.
Hogy neki mire van gondja,
én nyomát keresem a tévedésnek.

Küldhetnék, ezen ne múljék,
ide rakhatnék egy egész svédasztalt,
egy emléket, mit őrzök még,
talán azért, mert engem nem marasztalt.

Egy képeslapot küldök én,
arról a tájról, ahol megszülettem,
ma is ott csüngök köldökén,
úgy látszik, jól összeforrtunk, mi ketten.

Falunk is megér egy misét,
tornyok tűivel van beoltva az ég
és mégis legyöngült vidék,
körülnéz fölöttem termopán-igék.

A nyár nálunk is génkezelt,
előre jelezte rég a horoszkóp,
olyan volt, mint egy ékezet
a mennyezetről lelógó gonosz pók.

Sokszor csak egy kép, mi átjár,
értelmét föl nem foghatom, se a célt,
jövönket mért mások gyártják,
hisz nem ők találták föl a svédacélt.

Erdőről fát hoz egy megroggyant szekér,
gazdája pöttöm, mogyoró,
a számtáblát olvasom, míg tüzet kér:
vévévé pistuka pont ro.

Új családi kör

(Ma reggel mondta Piroska :)

Te könnyen beszélsz, jók a génjeid,
csak nézd meg anyádnak lábát, ott
egy csomót nem találsz az erein
maholnap száz, illet ki látott,

te könnyen beszélsz, ugye, nagyapád,
ő is megérte a kilencvent,
könnyű mondani, mi, hol halad át,
nagy okos vagy, mint egy internet,

te könnyen beszélsz mellékhatásról,
példának ne hozd fel Idukát,
amit tudnak, úgy hallották mástól,
marékkaal szedik a pirulát,

te könnyen beszélsz, nincs vérnyomásod,
eldobhatnád a cigarettát,
sírodat leginkább azzal ásod,
e rossz szokást kitől vetted át?

(És válaszoltam:)

Felhőtlen volt a gyermekkorom,
színe, fénye, akár az égnek.
Játékaimat szüleim óvták nagyon,
a boltból ezért nem vették meg.

Képeskönyvem pajtánk ajtaja volt,
azt nyitogattam, örültem neki,
mikor egy tarka borjú kihajolt,
anyját néztem, fog-e még elleni.

Kárt nem tettem a zongorában,
előtte nem ültem feszülten,
elég volt, hogy papéknál már van,
jó nevelésben részesültem.

Gyermekkoromból nem hiányzott,
ez a gyönyörű világ se tán,
melyben kitalált kertben, mázolt,
nájlón-alma lóg a körtefán.

Másság

Egy szép napon felhagyok magammal,
már nem is én leszek.
Míg én vagyok, nem kellek senkinek,
ha más leszek, megvédenek.

Ezután más divatnak hódolok,
mint látom, az most a jó dolog!
Így telnek már a rámmaradt hetek,
csupa kényes kérdés, mit fölvetek.

Majd odaállok az Úr elé,
én, az ő mása,
kérdőn, mint kit érdekel, lesz-é
föltámadása.

Mert úgy tudtam, Ő hön szeret,
reámbízott egy főteret,
hol gyakran járni szoktam,
gondokkal megrakottan.

Félek, azt mondja majd az Úr nekem,
fiam, nem főtér az, kültelek,
én is más lettem azóta,
oda nem is én küldtelek.

Más lett a világ

Mióta föltalálták a vaskarikát
puha fából,
a szülőföldet ott védték mindig,
messzi, távol.

Ugye, hazáját védte Borogyinónál
a nagy csöppség,
míg meg nem futamította őt
az a csöpp jég.

Apáink is ott védték a hazát,
ott, a Donnál,
orosz falvakat égetni fontosabb volt
ám a honnál.

Volt, ki lövöldözni ment, messze,
Vietnámba,
erdőket járt be teljesen potyára,
mindhiába.

Mennyire más lett a világ egy
idő óta!
Aki ezt nem veszi észre, mondhatni,
idióta:

Ma háborúzhat saját földjén, ki bírja,
mert ahol van,
a kerek világon minden az otthona
már maholnap.

Nevezheti hősnek is magát, akit
az nem zaklat,
ha szobra alatt szégyenkezik majd
a talapzat.

Utcán szomorú asszony

Tavaszdik, s én megyek bele a télbe.
Utcán szomorú asszony, vegyek virágot,
mondta,
pont ma.
Álljak egy szál virággal, mit kezdjek véle?

Utcán szomorú asszony, láttam őt máskor,
olajágot tartott kezében, fölötte
égbolt,
szép volt,
talán az a képe megmarad örökre.

Utcán szomorú asszony, egy megtört ország,
amelyről azt hittem nem is olyan régen:
nemzet.
Ez lett:
egy szál virágot látok, s egy gyűrött orcát.

Megint

Azt kérdi, hogy vagyok,
Épp csak annyi az erőm,
Hogy válaszolni tudok még,
Mondom, ragyogóan, úgy vagyok, ragyogóan,
Hát igen, fő az egészség,
Feleli, egyéb nem számít,
Persze, hogy nem, mondanám,
De nincs erőm hozzá, hallgatom:
Épp most vett egy kis szalámit,
Nem figyelek rá, miért figyelnék,
Jól tudom, egyéb nem számít,
Kitalálták jól a nagy elmék,
Mi kell az élethez, hát egészség,
Nagy elméknek nagy a tudományuk,
Vesznek hozzá egy kis szalámit,
Unalmasak mind a nagy elmék,
Ezért is nem figyelek rájuk,
Miért figyelnék, mondhatnak akármit,
Se kérdésük, se válaszuk, se örömük,
Sem a bánatuk engem már nem ární.

Más választásom

Akár a szótalanság,
úgy fájt a sok beszéd,
hallgattam sok éven át,
a csönd titkos nesztét,
kevés, de szép szavakra vágytam,
amiket nem szórnak szerteszét.

Falvédők, harangok, sírkövek
fömlratát többre tartottam ezernyi hírnél,
mit hozhat és vihet bármely nagykövet,
arról, hogy épp merre jár a hírnév,
s miképpen divat fölcstatolni
a győzteseknek kijáró díszövet.

Összeadtam, s kivontam mindent,
hogy meghallgattam sorra véneket,
keresnivalóm nem maradt idelent,
más választásom nincs már énnekem,
meghalok és szépen
kipihenem az életem.

Sírasók

A sírasók előttem
valamit mindég
rejtnek.
Nem értem rég,
hová teszik a szomorúságot,
ha elindulnak
a temetők felé.
Füstölnek,
köpnek,
kacagnak,
utána bölcsek,
akár az agg tudósok.

Vagy azt hiszik,
amért naponta sírban állnak,
kevesebb étellel adósok?

Így, amikor

Így, amikor az ember
elmenni készül,
s szoktatja szemét a feketéhez,
nem angolul tanul már,

hanem sötétül,
így, amikor az ember
elmenni készül,
s ragaszkodna mindennek feléhez,
beérné végül
a maradék-élet negyedével,
így, amikor az ember
elmenni készül,
s barátkozik a szürkeséggel,
hálát ad annak is,
ha mint a gyertyacsonk,
lobogás nélkül, csöndben ég el.

Temetésemről később intézkedem

Nézi a filmet a doktor, morog, csak úgy, magában:
Mifene lehet ez a folt a tüdején, mifene...
Nem kérdezett senki, beleszólok, mint általában,
– Lépfene nem lehet, a lépem ugye, nem ott van...
Nem zavart ki a doktor, nem mondta, akkor kifele,

Megszégyenülten álltam tovább és elhagyottan,
– Mondja uram, maga volt már operálva?
– Voltam, időnkint ezt-azt belőlem kivettek,
Szóltam tétován, a hűvös cementen állva,
Akár a gyermek, kit társai kinevettek,
– Hát sorolja fel uram, miért tétovázik?
Ha jobban szemügyre veszem, csupa heg a teste,
Az is csoda, hogy el tudott jönni idáig,
Mondja, van, aki magát eltemesse?
– Vígóságos dolgokról beszéljen doktorom,
Arról, hogy mit lát azon a filmen, maradt-e valami,
Amiért halasztható lenne még torom,
Valami efélét szeretnék öntől hallani,

Felejtse el, vagy nézze el nekem,
Hogy belekotyogtam a kórismébe,
Különös ember vagyok én, nagyon különös,
Temetésemről később intézkedem...

Hosszú távon

A készenlétbe belefáradtam most már,
csak lépkedek le s fel,
mint aki régen nem járó villamost vár.
Ezt a várakozást nehezen viselem,
ki tán még szeret,
napestig kínlódik velem.

Úgy terveztem eddig, hosszú távon
és nem jön, hogy higgyem,
oda készülök, hová
semmit elvinni nem kell innen
még azt sem, mit féltve őrzök
legszebb emlékeimben.
Nem lesz szükségem semmire odaát,
nem vigasz,
hogy itt is eltörlik majd lábam nyomát.

Úgy tervezek most is, hosszú távon,
apró dolgokat nem is tartok számon.
Csak ami fontos, az jut eszembe:

emlékszem, egyszer Nevadában,
nagy sunyin, csak a körítést ettem,
persze, ingyen, egy buszállomáson,
most van pénzem, kifizetném a flekkent,
pincér úr, nézze, nem szöktem meg.

Csak ami fontos, az jut eszembe,
de föltehetné a kérdést bárki,
mért szólok erről most meghatottan,
hát barátom, a választ várd ki,
majd néked is átszólok onnan,
mert sejtem már:
engem az Úr várakozással vert meg,
azt akarja, vigyek magammal
legalább egy őszinte verset.

Milyen színű az Isten?

Most, hogy úgy adódott,
megírtam néhány halálközeli verset,
de élek még, s már meg is bántam, miért
nem találtam módot
papírra vetni valami vidámat, nyerset,
vagy azt, amit e világban látok,
hogy elébe állhassak a Fönnvalónak,
ha egyáltalán reátalállok,
mert íme, most is,
azon tűnődöm, milyen színű az Isten,
nehogy véletlenül
valaki mással összetévevesszem,
most rossz vagyok, tudom,
csupa hitványságon jár az eszem,
e versnek meg sem szabadott volna
íródnia,
de gondoltam, titkon mosolyogva,
hátha odafönt nincs elég
írónia...

Halasztás

Ugye, emlékszel, jöttél nagy sunyin,
lopakodva, eldugott kaszával,
hogy amint annyi mást, csak megsuhints,
hát számítottam a számadásra.

Rossz időben jöttél, te is láttad,
nem ültem tétlenül és hiába,
épp egy falevéllal bíbelődtem,
ősz volt, lehullott oda, előmbe

gyűrötten, sárga volt és piros, mint
himlős gyermekén a pattanások,
azt nézegettem, szokásom szerint,
fölfedeztem rajta arcvonásom.

Sajnálталak akkor én téged is,
hogy e földön milyen sok a dolgod,
abba az ember is belefásul,
szomszédától szomszédig kell loholnod,
eldugott kaszával ráadásul.

Akartam mondani, kvittek volnánk,
ne jöjj értem, nem vagyok adósod,
megfizettem, mit a sorsom rótt rám,
minden bűnöm már rég elmosódott,
tegyél velem most egy kis kivételt,
látod, vár reám a rőt macska is,
hogy enni adjak, semmit se vétett.

A szép öreg

(Figyelmeztetés,

azaz:

Warning!

E szöveg

kizárólag erős

idegzetűeknek való,

olvasása súlyos

károkat okozhat

jó hangulatában,

különös tekintettel

az olyan szavakra, mint

halott, nyár, nélkülem,

néha, lány...

Erről a veszélyről

bővebb felvilágosítást

adhatunk, de csak szép

időjárás esetén,

a színháztéri

fapadon.)

Ezennel én
megígérem,
fegyelmezett,
egészséges,
szép halott leszek,
ha megérem,
mi megmaradt,
az a kevés,
kissé fényezett
hajam se hull már,
nem nagy érdem,
mit elértem,
azért remélem,
valahogy csak
meglesz nélkülem
az eljövő nyár,
de néha tán
reám is vár
a szép öreg,
itt, a fapadon,
hogyan tüzet adnék,
míg hosszan elnéz
egy lány után.

A légi lány

Nem az, hogy féltem
akkor, vagy valami,
de szólt a légi lány, hogy
öveket bekapcsolni
és jó volt hallani,
nem kell már semmi holmi,
mögöttem nem lesz lábnyom,
a világ belőlem is kifogy,
nemcsak olajból, csöndből,
nyugalomból, ezt is megértem,
azért kár értem,
mondtam, úgy, magamban,
keves, de pénzem
is van lent, a bankban,
azt most ne nézzem,
nincs már időm sok itt,
mire leérek, tán
annyit kitalálok,
hogyan ez a légi lány
kire is hasonlít.

A barlanglakó jövődölése

Nem karcolunk rajzokat többé
omló falakra, meglásd, barátom,
kimegyünk egyszer innen, köddé
válík a múltunk, előre látom,
feltaláljuk a papírt, ceruzát, tollat,
tanulunk mesterséget, százat, ezret,
mindent, amit az ész csak felfoghat,
nyelveket teremtünk, hogy a nemzet
el ne vesszen, lesz szó és mondat,
és lesz himnusz és lesz fohász, kottát
szerkesztünk, hozzá kulcsot, formás
violinból, hogy el ne lopják,
csak a szavaktól félek, ott más
törvények uralkodnak, erősebb
a szó minden dorongnál,
barátom, félek,
feltaláljuk és
teleírjuk a papírt,
pap fohással,
ügyész váddal,
orvos recepttel,
bank összegekkel,
rendőr büntetéssel,
győztes köszönéssel,
vesztes fellebbezéssel,
eget nem nézünk soha,
se kék hegyet, se fákat,
állunk, megannyi védtelen,
csak a mondatok sora
terül elénk, s a végtelen
papírról a szavak szúrósan
elgurulnak, hogy beléjük botoljunk,
barátom, mondom, kimegyünk innen,
de nem tudom, mivégre,
s ott kint mi lesz majd a dolgunk...

Sürgős feltámadás

Majd átmegyek, szólok azoknak,
akik már régen
elmentek innen, feltámadni
ha szeretnének,
várjanak nyugalommal,
mert itt a földön még
nem történt semmi különös,
ugyanaz a tűz ég,

mely eddig is lángolt,
nem változott a helyzet,
arcán a régi májfolt,
mivel az idő előre jelzett,
a hatalom azé, akié volt,
most is ő ítél,
lesújt vagy fölemel,
tudja jól, ki él,
nem sürgős a feltámadás,
holnap is ráér,
ugyanaz a tűz huny el,
mely eddig is kialudt,
ha elkóboroltunk
egy ölnyi fáért.

Ketten

És azt még nem is említettem,
mondtad,
hogy ültünk a csöndben ketten,
a szívem ötvenkét százalékos,
láttam az orvosi papírt,
érdemes megnézni az ereket,
van, aki most is könnyen
veti a cigánykereket,
az idő teszi tönkre az embert,
mondtam erre, így van, ne kérjünk számon
semmit, főleg ne máson,
énnekem nincs is pályafutásom, néha
ettől is felmegy a vérnyomásom,
persze, az idő nagy úr,
csak a szívem ver olykor vadul, de
másnak se könnyebb,
van, aki ilyenkor sóhajt, szerelmem,
a beszéd témáját el kell terelnem,
ugye, más színe van ma a dalnak,
elültek mind a forradalmak, a költő
mellébeszél, ha szól, versében
szürke, görög vagy római kövek, a mában
ő csak megvillan éppen,
mint halpikkely a napsütésben.
És azt még nem is említettem,
odakint a meggyfánk meggondolta magát,
ezen a nyáron még élni szeretne.

Érdekes

Majd eljönnek érted is,
kérdik, hol van, aki elment,
valaki válaszol nekik:
a fal mellett, az ott,
abban a fehér lepelben,
érdekes,
nem is szivarazott.

Majd eljönnek érted is,
mondják, ez így megy idelent:
minden megdrágult a boltban,
érdekes,
odakint ma szép idő van.

Zöld

Ezért a tájért hagytam ott Amerikát,
micsoda szép vidék,
a réteket, s a zöld mezőket
csobogó, kék folyók, patakok szelik át,
sokan el se hinnék,
ha lehet, majd meggyőzőm őket:
fönt van az ég és lent a róna,
nézd ezt a százados fát,
virágot is szedhetsz alóla,
egymást követik ám az évszakok,
ősz után rendszerint a tél jó,
tél után várhatóan tavasz,
nyáron pedig csak ritkán havaz,
itt még a csiganyál is fénylő,
micsoda egy ország,
ritkán változtatja alakját,
milyen kár, hogy lakják...

Felnőtt tartalom

Álmomban sétáltam az Úrral,
mentünk fel s alá a téren,
beszélni nem sok kedve volt,
tűnődött inkább a teremtesen.

Meséltem néki, mi a helyzet itt lent,
mutattam, nézze, mennyi bolt,
erre csak legyintett,
én meg néztem őt zavartan,

hogy ne szóljon, meg nem állta,
sorolta, midőn leültünk a padra,
azt a hat napot elfuserálta,
bánja, hogy megpihent vasárnap,
lett volna dolga még,

mert épületnek szép
a tízparancsolat,
lehullott róla rég
a fényes vakolat,
talán nem kellett volna
eltúlozni a tilalmakat,

tevéken járt a hír
a kőtablák idején:
nem neked való, mit ír,
csupa felnőtt tartalom:
ne lopj, ne ölj, más nejét
te meg ne kívánd,
se szamarát, se ökrét,
ezt mondja lám, a hatalom,

a mának élj, nem lesz időd, hogy kivárd,
ami tilos, csak jó lehet,
nem biztos az öröklét,
ezt hamar megtanulták,
a kétely így vonult át
a sínai hegyen,

sok mindent elmesélt nekem,
míg ültünk ketten egy padon,
bánatos volt az Úr,
gondoltam, megvigasztalom:

nem csodálkozom azon,
hogy gondjaid meg vannak sokasodva,
mindennek színe van, s fonákja,
a fának boga, odva,

jól néz ki messziről teremtet világod,
meg se látszana rajta,
ha egy-két századot korából
letagadna,

szépen beszélsz,
áldott legyen,
ki engem áld ezért
és nem egy álvezért,

vajon nem egy eltévedt angyal
szárnya lebbent
itt, a közelemben?

Bukott lázadó

Azt hiszem, az vagyok,
bukott lázadó,
most is panaszkodom,
nagy a házadó,

pedig csak a rím kedvéért teszem,
vagy talán játszom inkább,
előveszem a gyermekes eszem,
ettől nem fogy a tintám,
azért ti ne nézzetek most úgy rám,
mint aki nem tudja, mit
beszél, hát hogyan tudnám:

sok jót már nem várok el tőletek,
reméltem pedig, de lám,
elromlott a világ, olyan beteg,
lázasomat sem éri meg,

hiába ugatnék, mint jó kutyám,
kivel többször megesett,
elvette tőlem azt a keveset,
mit kezemből kilesett.

Lék

Ha jól megnézem, léket
kapott hajóm, nem éket,
s ülven a part homokján,
tűröm, a nap ha éget,
itt szél se jár, s a lombját
felém nem nyújtja ág
hűvös, jó menedéknek,
elnézek oda, át,
hol élhetnék szebben,
mint más, ki messze lát,
szeme meg se rebben,
számba is vehetném
a lét jobbik oldalát,
de mit tehet, ki vén,
s még szív egy cigarettát,
percenként, persze, mért ne,
ha jobbat már nem talál
a lékre, még mi kéne?

Fénykép

Egy fényképet vettem le a falról,
egyszerű kép, fekete-fehér,
gondoltam, letörölöm róla a port,
csak úgy, szokásból, nem egyébért.

Ezen a képen apám is ott van
sötét ing rajta, szalmakalap,
úgy ül ott, gondokkal megrakottan,
mintha várná, teljen el a nap.

Emlékszem, rég, egy mezei úton
fölvett egy hitvány patkószeget,
hátha majd jó lesz, ezen ne múljon,
pedig hajoltunk épp eleget.

Találgatom, szeme most mit kutat,
miért is élt ő, ugyan, miért,
tűvétette eddig a tejútat
egy elejtett rozsdás csillagért.

Jöttem, hogy lássalak

Az én apám soha nem mondta
anyámnak, szeretlek, Emma.
Az én apám nem mondta soha
nekem se azt, szeretlek, fiam.
Az én apám az unokáját
nem vette ölébe piciny korában,
később szólt neki, ne üljön oda
kertünk friss fűvébe, mert azt letapossa.
Az én apám gondozta apját, amikor
tehetetlen volt, pedig nem kedvelte őt.
Az én apám különösebben
nem szeretett senkit és azt hiszem,
különösebben őt sem szerették.
Az én apám félig árva volt és megjárta
minden poklot, de nem beszélt
a pokolról, csak említette néha.
Az én apám a boldogsággal
nem találkozott, de sejtette, hogy van,
mert cipőjét időnkint kipucolta.
Az én apám a fákkal volt barátságban,
kezében olykor fűszálakat hordozott,
fölkelt éjjelente, hogy megnézze,
helyükön vannak-e a csillagok.
Az én apám sírkövén
a dátum ki van javítva.
Az én apám büszke ember volt,
de kalapját levéve köszönt az utcán

és bort vett elő, ha vendége jött.
Az én apám nem kérdezte tőlem,
mi szeretnék lenni ebben az életben,
ezért nem is lett belőlem semmi.
Az én apám csodálta a nedves orrú
borjakat, s a híres tudósokat.
Az én apám, ha csak tehetett,
elkerülte a táskás embereket,
de soha, senkinek nem tartozott.
Az én apámnak nem kellett a másé,
de ami övé volt, ahhoz ragaszkodott.
Az én apámnak nem voltak szokásai,
amiket figyelembe kellett volna vennünk,
talán csak az, hogy tányérjába levest
magának soha nem merített és
általában, amikor ettünk, hallgatott.
Az én apámat nem csípték a méhek,
mindenre talált megoldást,
biztos volt abban, semmi nincs a világon,
aminek ne lenne megoldása.
Az én apám egyszer, haragjában
becsapta az ajtót és elgömbült a rézkillinc,
amire úgy nézek most is,
mint valami híres műalkotásra.
Az én apám szerette az igaz történeteket,
verseket nem olvasott, füttyörészni
soha nem füttyörészett, de könnyezett,
amikor sercegett a tű a lemezen,
s azt énekelte a patefon, Granada
gyöngye volt, az a fekete lány.
Az én apámat egy napon, valamiért
otthagytá anyám és elköltözött.
Az én apám másnap, először életében
virágot vett és megkereste anyámat.
Az én apám megállt anyám előtt
azzal a virággal, s csak annyit mondott,
jöttem, hogy lássalak.

Mintha

Ösztönösen félek már
ösztöneimtől.

Csak mennék.

Mintha az ittmaradás
üldözöttje lennék.

Félek,
hogy itt kell maradnom
végre,
itt, ahol vagyok,
s attól is, ha ott kellene élnem,
valahol messze, még
jelet sem hagyok.
Utakról álmodom, mintsem
örök nyugalomról,
hogy azt a béke porával behintsem,
csupa unalomból.
Csak mennék.
Mintha az ittmaradás
üldözöttje lennék.

Képzelt hintaszék

Úgy ébredtem ma, jó,
és könnyed hangulatban,
elnyúltam, mint hajó
öbölben, mozdulatlan,
ha jól emlékezem,
talán még ásítottam,
de ne múljék ezen,
fontos, hogy megköszöntem
sorsnak, véletlennek,
fől is kelhetnék ma,
ha úgy adódik, könnyen
ledönthet a lomha
kór, mely rajtam átlát,
s ha éppen kedve tartja
benyújtja a számlát,
szóval, ma reggel szépen
megköszöntem mindent,
főleg, hogy itt lehettem,
láttam utcát, népet,
ihattam jó sört, tejet
és az is volt, rumom,
boroztam, nem eleget,
de fölkelni még félek,
lehet, hogy felrúgom
a képzelt hintaszéket.

Monogram a mosórongyon

Törheti a fejét a mosórongy, hát csak törje, kínlódtam én is eleget majdnem két héten át, hol a só, a fokhagyma, mivel reszeljek almát magamnak, ez a legényélet nem nekem való, jön a tél, kell a vitamin, hogy legyőzzem a betegségeket, teát például már tudok főzni, na, s tojást, abban már mester vagyok, tessék, épp az imént hullott ki a kezemből egy friss tojás, leesett a konyha padlózatára, majdnem hanyatt vágódtam rajta, mióta mondom, hogy nem szabad azt a sikamlós csempét tenni a padlóra, tiszta hiába beszél az ember, de most nincs kivel zsörtölődjem, ott van a mosórongy, széttárt karokkal vár azon a szegen, még ki sincs száradva egészen, feltörlöm szépen véle a padlót, kimosom, kicsavarom, mintha láttam volna valahol ezt a mozdulatot, amikor a mosórongyot kicsavarják, de ha már itt van a kezemben, nem vagyok rest, elmosom véle az edényeket is, amelyekben ugyancsak tojás maradványok vannak, még az elmúlt hét elejéről, szép, tiszta minden, már valósággal csodálkozom magamon, milyen házias lettem, talán túlságosan is házias, a kés nyele is fénylik, leülök egy konyhai székre, gyönyörködni a munkámban, ott jövök reá, azon a konyhai széken, valamit nem jól csináltam, legalábbis a sorrend nem volt helyes, mert előbb az edényeket kellett volna elmosnom, s azután a padlót azzal a mosóronggyal, csak úgy villognak a jobbnál jobb ötletek a fejemben, mint a tálban az evőeszközök az imént, az is lehet, egy egészen más rongy kellene a padló fölmosásához, nem az, amelyikkel az edényeket mostam el, most törheti a fejét a mosórongy, mi történik ebben a konyhában, hát csak törje, én is töröm a fejem, melyik fiókban találok egy másfajta rongyot a padlónak, s honnan lehet fölismerni a rongyok hivatását, a színükről-e, vagy kell lennie rajtuk valami monogramnak?

A szerzőről:

Elekes Ferenc a székelyföldi Siménfalván (Comuna Simonesti) született, az egykori Udvarhely megyében, jelenleg Marosvásárhelyen él. Középiskoláit a székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnáziumban végezte. 1959-ben végzett a Babes-Bolyai egyetem orosz szakán. Sok éven át az Ifjúmunkás, majd az Új Élet belső munkatársa. Első verseit az Igaz Szó közölte 1958-ban. Publicisztikai munkássága mindenek előtt stiláris, írói megformáltság tekintetében jelentős. Az utóbbi évtizedekben ritkán közölt.

Munkái: Városi veréb, versek, Forrás-sorozat, Irodalmi Könyvkiadó Bukarest, 1966; Jómag Jani találománya, gyerekversek, Ion Creanga Kiadó Bukarest., 1976; Amikor bekapcsolom a madarakat, kispublicisztika, Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1977; Hangyák útja. Elbeszélések, esszék. MEK, 2009.